

Дасюк Віктор Володимирович,
*аспірант кафедри приватного та публічного права,
Київський національний університет технологій та дизайну.*

Науковий керівник: д.ю.н., професор

Діордіца І.В.,

*професор кафедри приватного
та публічного права ІПСТ КНУТД.*

м. Київ, Україна

АКТУАЛЬНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ КОРУПЦІЇ В СЕРЕДНІХ ЕШЕЛОНАХ ВЛАДИ ТА «НИЗОВОЇ КОРУПЦІЇ» В УКРАЇНІ

Вступ. Корупція у середніх ешелонах влади, зокрема обласного рівня практично тотожна корупції «елітарній». У зв'язку із меншим рівнем власних повноважень відрізняється також і меншими можливостями корупціонерів обласного рівня використовувати державну власність у своїх особистих цілях. Тут є меншими фінансові потоки, менша кількість великих об'єктів державної власності, обмежені та владні повноваження чиновництва. Але, зважаючи на звичайну арифметичну кількість чиновництва, шкода від корупціонерів такого рівня навряд чи є меншою.

Основний текст. Корупція характеризується меншими фінансовими потоками та разом із тим меншою кількістю об'єктів державної власності, обмеженості владних повноважень.

Якщо також відстежувати практику судів різних областей, то можна зазначити, що є випадки закриття справ щодо хабарників із переданням їх на поруки колективу організацій, установ, де вони працюють, що на моє переконання зводить нанівець саму мету покарання.

Хоча законодавчої заборони на такі рішення судів і немає та все ж судам при вирішенні даного питання, щодо звільнення від кримінальної відповідальності хабарників із переданням їх на поруки колективам за місцем роботи слід враховувати особливий статус осіб, що викриті в одержанні хабара та мету покарання за такі злочини – запобігання злочинним проявам хабарництва [1].

Корупція «низова», тобто держслужбовців, котрі безпосередньо проводять роботу із підготовки абсолютно усіх управлінських рішень та висновків, також готують та видають відповідні дозволи, інші документи, що здійснюють контрольні дії, розслідування справ, безпосередньо притягають до відповідальності (рівень районів, міст, районів у містах).

В.М. Соловійов досліджуючи явище «низової корупції» стверджує, що її сутність полягає у зловживанні посадовими особами нижчого рівня управління державою, працівниками установ і закладів, котрі фінансуються в свою чергу із державного або місцевого бюджетів та надають державні послуги громадянам, владними повноваженнями із метою незаконного отримання прибутку або в інших корисливих цілях [2].

Дрібна управлінська (низова) корупція має свої ознаки. Специфіка сфер її поширення полягає в такому:

1) це місцевий локальний рівень, тобто рівень муніципальної влади де не вирішується питання глобального та довгострокового характеру;

2). загальним об'єктом корупції у даному випадку є задоволення «поточних» потреб громадянина владно-політичного характеру, наприклад в отриманні довідки або фінансової допомоги, поставлення на облік, або відкритті власної справи.

Найбільш «корупційно-небезпечними» сферами дрібної корупції є:

- митна сфера (дрібна контрабанда або дрібні порушення митного режиму);
- дозвільно-ліцензійна система;
- сфера підприємництва;
- контрольно-наглядова діяльність;
- правоохоронна діяльність;
- житлово-комунальне та побутове обслуговування населення;
- система охорони здоров'я;
- сфера освіти та дошкільного виховання.

Висновок. Підсумувавши все вищевказане доречним буде навести приклад із судової практики де Апеляційний суд Тернопільської області залишив без задоволення апеляцію засудженого У. та його захисника про пом'якшення покарання та залишив без змін вирок Борщівського районного суду, яким У. був засуджений за те, що він, як сільський голова Щупарської сільської ради, тобто будучи при цьому службовою особою, котра займає відповідальне становище, 31 березня 2007 року одержав хабара у вигляді мобільного телефону вартістю 950 грн. від громадянина Л. за надання тому права користуватися приміщенням сільського будинку культури без оформлення договору оренди та сплати відповідних платежів. Вироком суду першої інстанції У. було засуджено за ч. 2 ст. 368 КК України терміном на п'ять років позбавлення волі із позбавленням права обіймати посади, котрі пов'язані із виконанням організаційно-розпорядчих функцій на строк два роки, без конфіскації майна. На підставі статті 75 КК У. було звільнено від відбування основного покарання із випробуванням та строком та іспитовим строком терміном на два роки.

Список використаних джерел:

1. «Узагальнення «Судова практика розгляду кримінальних справ про службові злочини з ознаками корупційних діянь (стаття 364. 365 та 368 Кримінального кодексу України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/n0011700-08#Text>

2. Соловйов В.М. (2011). Побутова корупція: сутність, генеза та сучасні тенденції в Україні. *Боротьба з організованою злочинністю і корупцією (теорія і практика)*. 2011. Вип. 25-26. С. 173-182. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/boz_2011_25-26_20